

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annalium Paderbornensium Pars ...

Complectens Inprimis Fusiorem Episcoporum Paderbornensium, Deinde Succinctiorem Historiam Reliquorum Per Westfaliam Antistitum, Tum Res Gestas Aliorum In Eadem Hac Regione Clarorum Virorum, Postremo Pontificum, Imperatorum, Principum &c. Gesta, maximè ea, quæ Westfaliam contingunt

Ab anno Christi 1228. usq[ue] ad annum 1500.

Schaten, Nicolaus

Nevhsii, 1698

Widmung

urn:nbn:de:hbz:466:1-31195

REVERENDISSIMIS
ET
PERILLUSTRIBUS
DOMINIS,
D. WILHELMO,
ORD. TEUTONICI EQVITI,
ET PER WESTTPHALIAM ARCHI - COMMENDATORI,
NEC NON COMMENDATORI IN MULHEIM,
ET AD S. GEORGIUM MONASTERII
WESTPHALIE &c.

D. FERDINANDO,
ECCLESiarUM CATHEDRALIUM
PADERBORNENSIS, MONASTERIENSIS
ET HILDESHEIMENSIS, respectivè DECANO,
ET CANONICO CAPITULARI &c.
Rmi & Celsissimi Episcopi, & Principis Monasteriensis
CONSILIARIO INTIMO
ET AULICO.

D. FRIDERICO
MAURITIO
ECCLESIE CATHEDRALIS HILDESIENSIS
CANONICO CAPITULARI &c.

D. BERNARDO,
ECCLESiarUM CATHEDRALIUM
PADERBORNENSIS ET MONASTERIENSIS CANONICO
CAPITULARI &c.

Fratribus Germanis ex liberis Baronibus
à PLETTENBERG ex Lenhausen etc.

Dominis, et Mæcenatibus meis gratiosissimis.

Lementissima Tutela Reverendissimi ac Celsissimi Episcopi,
& Principis Monasteriensis, S.R.I. Principis, primi Inferioris
Circuli Rhenano-Westphalici Directoris Gloriosissimi, ex
antiquissimâ Perillustrium PLETTENBERGIORUM
familiâ prognati, sub qua prima Pars *Annalium Paderbornensium*,
ab aliquot annis feliciter floruit, me ulterius exstimulavit, ut apud Vos altè
memorati Principis Germanos Fratres è septenario numero ex thoro fec-
cundissimo Domini BERNARDI L.B. à PLETTENBERG, & ODILÆ ex
Baronibus de FÜRSTENBERG superstites, hujus secundæ Partis præsidium
quærerem; quæ prodire in publicum erubescit, nisi PLETTENBERGIORUM
nomen Vetustissimum & Gloriosissimum primâ fronte ostendet, à quâ tot
Perillustrium heroum Familiâ tutissimum sibi asylum pollicetur, utpotè
quæ in varias tractu temporis divisa Lineas, & terras, omni sæculo heroes
protulit, sago & togâ, Domi forisq; Illustres, Augustissimis Romanorum
Imperatoribus, Regibus, Electoribus & Principibus &c. ob rara, & præclara
in Rempubliam Christianam merita, apprimè charos.

Imhoff. in notit. S.R.I. Lib. 3. c. 19.

Inter quos, non omittendus Ille heroicâ virtute, & multis ac stupen-
dis victorijs clarus WALTERUS à PLETTENBERG, totius Ger-
maniæ Nobilitatis, & Ordinis Teutonici decus inclytum, qui in Magistrum
Livoniæ Anno 1495 electus, Anno post Electionem septimo, nempe Anno
1502 cum septem Germanorum, & quinque Livonum millibus, centum &
ultrâ Moschorum, & Tartarorum millia uno prælio delevit, victoriæ super-
stites fugavit, & gloriosam quinquaginta annorum pacem, lege quâ voluit,
Magno Moscorum Duci extorsit: Ideoq; ob bellicam fortitudinem, raras
virtutes, & bene merita de Christianâ Republicâ, ac Religione primus ex
Magistris Livoniæ S.R.I. Princeps, Anno 1515 creatus, illam dignitatem sibi, &
omnibus Successoribus in Magisterio acquisivit.

Imhoff. in notit. S.R.I. Lib. 3. c. 19.

Bredenbach. de Bello Livon. Bozius Lib. 3. de Sign. Ecclæs. Levenc. Tom. 3. Histor. Polon. Stangefol.
Lib. 3. Annal. Circul. Westphal. Venator in Historiâ Ord. Teut. c. 13.

Hunc unum memorasse WALTERUM, abundè forsitan sufficeret, nisi præ-
clara PLETTENBERGIORUM gesta, ætas, & antiquitas &c. (quæ de thesauris
suis nova profert & vetera) multorum sæculorum Limites gloriosè excede-
ret. E multis, pace ut spero vestra, paucos commemorabo Ludis Equestribus
Imperij à multis retrò sæculis celebratissimos, quorum primus Ludo Eque-
stri Hallæ in Saxonia Anno 1042 dato interfuit; dein Wormatiæ Anno 1209
habito bini alij, Erwinus nempe, & EMERICUS à PLETTENBERG, & quidem
hic ultimus cum connotato Equitis: tum JOANNES à PLETTENBERG
Schweinfurti in Franconia Anno 1296: quarto Ingelhemij Anno 1337 HEN-
RICUS à PLETTENBERG: quinto bini, BERTHOLDUS videlicet, &
RABOLDUS à PLETTENBERG Moguntia Anno 1480: sexto idem BERTHOLDUS
Heidelbergæ Anno 1481: septimo idem BERTHOLDUS Onolsbachij Anno 1485
cum titulo Equitis interfuerunt; Et idem hic BERTHOLDUS à PLETTENBERG
in Regem Ludj Equestris Wormatiæ, Anno 1487 dati conelectus fuit.

Imhoff. Lib. 3. c. 19. in notit. S.R.I. Videantur antiquissimi Scriptores de Torneamentis sive Ludis Equestribus
Imperij.

Nec

D E D I C A T I O.

MUCCI Nec minor in Deum pietas, ac religio, quam ejusmodi Equeſtres Ludi, Majores Veſtros condecorarunt, è multis attingam annum 1231, quo poſt obitum Sancti Patriarchæ Dominici anno decimo, piâ liberalitate Nobilium de *P L E T T E N B E R G* Monasterium pro ſacro prædicatorum ordine Suſati fundatum adhuc hodie dum conſpicitur;

Stangefol. Lib. 3. Annal. Circul. Weſtphal. p. 351. Berſwort, in Alphabet. Nobilit. Weſtphal.

Quod dein plurimum Sanctitate, & doctrinâ Illuſtrium Virorum celebre fuit ſeminarium, & inter alios Alberti Magni, inde Coloniam, ac Parisios ad doctorem Lauream & publicam Profeſſuram, ac deniq; ad Inſulam Ratiſbonenſem poſtulati.

Eodem anno 1231. Instrumentum publicum (vigore cujus Caſtrum Mülheimb, in Ducatu Weſtphaliæ ad Ordinis Teutonici jura tranſlatum fuit) **HENRICUS à PLETTENBERG**, primo loco ſubſcripſit.

Stangefol. Lib. 3. p. 372. & 373. Cleinſorg. in Chron. Weſtphal. fol. 380.

Mareſchallatum totius Weſtphaliæ, quem vel Principes, Comitesq; Imperij ſæpè numero ambiverunt, quem Ipſe etiam Episcopus Paderbornenſis **HENRICUS** anno 1370 adminiſtravit, hunc annus 1260 jam longè ante delatum vidit **HUNOLDO à PLETTENBERG**, poſtmodum in **JOANNE à PLETTENBERG**, ab anno 1296 uſq; ad annum 1321 laudabiliter continuatum.

Stangefol. in Chron. Weſtphal. Lib. 3. p. 382.

Unde Eccleſia & Archidiceſis Coloniensis glorioſum non minùs, quam forte præſidium in Mareſchallis **PLETTENBERGII** majoribus Veſtris ſemper experta fuit. Quemadmodum adhuc initio hujus ſæculi **HENRICUS à PLETTENBERG**, Proavus Veſter glorioſæ memoriæ, dum ſe inter alios Generali *Schenkio*, partes exauctorati Electoris *Truchſeſii*, & Lutheranorum acriter tuenti, generoſo animo opponeret, in ipſo loco conſictus propè pagum *Bremen* in Ducatu Weſtphaliæ pro Deo, Religione, Patriâ, ac partibus Electoris *Erneſti* Bavarix Ducis non ſine Familiæ, Viduæ, ac pupillorum diſpendio in ipſo flore ætatis fortiter occubuit.

Nec minus venerandæ antiquitatis Monumentum apud hanc Cathedralẽ Paderbornenſem Eccleſiam exſtat, ſiquidem ſtatutum de mutua aſſiſtentiâ, anno 1341 13^{tiâ} Februarij conditum inter ſex Seniores Capituli ſubſcripſit **BERTHOLDUS à PLETTENBERG**.

Videatur Copiale Rmi Capituli. fol. 87.

Sic fortes creantur fortibus, & innata Vobis Proavorum virtus animiq; fortitudo poſt longa eorum funera, in Vobis etiam hodie dum illuceſcit.

Suſpiciſ Te **WILHELME**, Germania noſtra, & heroicam virtutem Tuam, in his poſterioribus bellis, ſub glorioſis avunculi Tui **FERDINANDI** Episcopi et Principis Paderbornenſis ac Monasterienſis etc. Laudatiſſimæ memoriæ, & confœderatorum Imperij ſignis, contra ejuſdem hoſtes Tuâ, cui præſectus eras, Legionẽ, bellicâ fortitudine, ac prudentiâ, multoties præſtitam, & quemadmodum, teſte Tacito, *Gloria virtutis ſolet eſſe pediffequa* etc. Sic Tuas virtutes bellicas, condigna præmia ſunt conſecuta, ſcilicet præter duas Commendas, ipſâ totius Weſtphaliæ Archi-Commenda ab inclyto Ordine *Teutonico* Tibi in præmium meritorum collata.

Nunc

D E D I C A T I O.

Nunc ad militiam Clericalem, & Te FERDINANDUM me converto, qui summorum Pontificum gratiâ & consensu ad Canonatus trium præcipuarum Cathedralium Westphaliæ, & Saxonie inferioris &c. & in hac Paderanâ ad ipsam Decanalem dignitatem evectus, trium diversorum Principum, tribus diversis & pluribus vicibus ad Cæsarem, ad Reges, ac ad postrema Comitia Augustana, aliosq; Imperij Electores ac Principes &c. & deniq; ad nuperos universales Pacis Tractatus *Risovicenses* cum magna Tui apud omnes existimatione Legatus & Plenipotentarius cum summo jure fuisti &c. Hæc & multa alia de Republica Christiana, Religione, ac bono publico hujus Patriæ & R^{mi} Capituli bene merita fusius deducere, nisi offensam innatæ virtutis & modestiæ Tuæ pertimescerem.

Vos quoque FRIDERICE MAURITI, & BERNARDE, trium Ecclesiarum Cathedralium respectivè Canonici Capitulares &c. a vita virtus PLETTENBERGICA minimè degeneres habet. Vestris moribus, prudentiâ, & exemplo, indices demonstratis, *Quod vera Nobilitas Virtutis Prosapia sit.*

Excitit è manu calamum, longiùs in laudes Vestras excurrere meditantem invida & invisa mors, quâ ex Perillustri hoc fratrum septenario duos immaturè sustulit, nempe CHRISTIANUM THEODORUM Cathedralis Ecclesiæ Hildesimensis *Scholasticum*, de Ecclesia, antiquitate, & scientiâ historicâ, optimè meritum, hujusq; operis zelosissimum Promotorem &c. Et DOMINUM ADOLPHUM JOANNEM Dominum hæreditarium in *Lenhausen, Bergstrate, Melrich, Nortkirchen, Dawensberg, et Meinhöwell etc.* Eminentissimi ac Serenissimi Archiepiscopi, & Electoris *Coloniensis* Camerarium, & Consiliarium, nec non Nobilitatis Equestris per Ducatum Westphaliæ deputatum &c. Eheu! quàm immatura & insperata funera viri virtutis adèò præcellæ lachrymis nunquam satis deploranda; Solantur tamen bonos omnes, lachrymasq; detergunt, dulcissima ejus pignora filioli quatuor, quos ipse ex FRANCISCA THERESIA GUDELA ex Baronibus WOLFF-METTERNICH ex *Gracht* &c. susceptos post se reliquit: è quibus innata eemitoris, ac æmula proavorum virtus etiam in tenerimâ adhuc ætate emicat, & sub Vestra Tutelâ nunc singulari curâ excolitur, ut per illos, propitio cælo, tempora & sæcula futura, sicut per Vos, & Proavos Vestros præterita & præsentia condecoranda merito speremus. Sic faxint superi, sic humillimâ veneratione precatur partus hic Historiographi, qui ex prælo meo egressus velut orphanus, gratiosâ tutelâ Vestra & Patrocinio fovendi desiderat Perillustres Domini &c. Imò duplicato id jure prætereundè præsumit, cum se partem esse antiquæ hæreditatis Vestræ, & avitæ gloriæ haud vanè gloriatur. Suscipite igitur in partes Vestras, partem hanc secundam sereno vultu, & gloriæ ac nominis Vestri splendore illustrate, atq; unâ cum perillustribus Pupillis Vestris in sera tempora vivite, vivite Deo, Religioni, ac Patriæ &c. Ita demississimè vovet, qui dum vixerit, est, eritque.

Reverentissimum et Perillustrium Dignitatum Vestrarum &c. &c.

Devotissimus Servus,

Christophorus Nagel, Typographus